

dighed ved Besættelsen af disse Stillinger, er saa begrænset, at det formentlig vil blive vanskeligt at faa det tilstrækkelige Antal dygtige Mænd, hvis Tallet forøges langt ud over det nuværende Antal Kollegialretsdommere.

Endelig maa endnu fremhæves, at de af nærværende Kommission udarbejdede Udkast indeholde visse Afgivelser fra de tidligere Forslag, der have Begrænsning af Landsdommerantallet til naturlig Konsekvens. Saaledes er Tallet af de til Paa-dømmelse af den enkelte Sag nødvendige Dommere nedsat fra 5 til 3, jfr. Udkastets § 7, hvorhos der til Underret er henlagt endnu flere Sager, end der var efter det tidligere Forslag, og bl. a. er givet Adgang til at faa Udeblivelsesdom ved Underret selv i Sager, der ellers efter deres Beskafenhed høre for Landsret (jfr. § 141 i Udkast til Lov om den borgerlige Retspleje).

Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om *Landsretternes Antal* har, som alt antydet, Tvivlen inden for Kommissionen nærmest kun drejet sig om, hvor vidt Tallet skulde begrænses til 2, eller der tillige burde oprettes en 3die Landsret for Fyn. Naar Kommissionen har bestemt sig for ikke at foreslaa en saadan 3die Landsret oprettet, er den, eller rettere sagt dens Flertal, i saa Henseende dels ledet af det alt omtalte Ønske om overhovedet at begrænse Landsdommernes Antal — det er nemlig klart, at jo færre Retter der er, desto bedre vil de enkelte Dommeres Arbejdskraft kunne udnyttes, og desto lavere vil det samlede Dommertal uden Risiko kunne sættes — men dels og navnlig af Hensynet til, at en fynsk Landsret, saa vidt det kan skønnes efter de for Tiden foreliggende statistiske Oplysninger, ikke kan antages at ville faa tilstrækkeligt Arbejde*), og derfor ikke heller vilde faa tilført de for en saadan Ret nødvendige

Erfaringer og Impulser. Ogsaa kan fremhæves, at der i en By, der ikke er et større Forretningscentrum, næppe vil kunne tilvejebringes det til mundtlig Procedure for Landsretten fornødne Antal dygtige Sagsførere.

Naar den territoriale Fordeling mellem de to Landsretter foreslaas foretaget saaledes, at Sjælland (med Kjøbenhavn), Lolland-Falster og Bornholm henlægges til den ene, Fyn og Jylland til den anden, er Grunden hertil, at der derved vil opnaas en mere ligelig Fordeling af Arbejdet, end hvis Fyn henlagdes til den sjællandske Landsret, hvortil kommer, at det i Vintermaanederne jævnlig er usikkert, om der er Forbindelse mellem Fyn og Sjælland.*)

Til Dels i Sammenhæng med denne territoriale Fordeling staaer det, at den *jydske Landsrets Sæde* foreslaas henlagt fra Viborg til Aarhus, et Forslag, der vel er blevet stærkt bekæmpet af enkelte af Kommissionens Medlemmer, men som efter Kommissionens Flertals Mening ogsaa i øvrigt anbefaler sig derved, at Aarhus er Jyllands største By, derhos en Søstad og et Centrum saavel i kommerciel Henseende som for Trafiken.

En Sammenligning mellem det tidligere Forslags 6 Landsretter og nærværende Udkasts 2 Landsretter vil formentlig let fremkalde den Indvending, at nærværende Udkast i Modsætning til det tidligere Forslag tager et altfor ringe Hensyn til Befolkningens Interesse i ikke at have lang Afstand til Retten. Herved maa imidlertid erindres, dels at Kommunikationsmidlerne i Tiden efter det tidligere Forslags Fremkomst ere blevne stærkt udviklede, og at i Forbindelse dermed Befolkningen er blevet mere vant til og mere tilbøjelig til at rejse end før, dels at Befolkningens Hovedinteresse ikke knytter sig til, om Landsretten er lidt mere eller mindre langt borte — de fleste Mennesker ville vel overhovedet enten slet ikke eller kun en ganske enkelt Gang i deres Liv komme til at møde som Part eller Vidne for en saadan — men derimod til, om deres Hjemtings Tingsted, ved hvilket en Mængde Mennesker jævnlig vil have at møde i alle mulige Anledninger, ikke ligger

*) Ifølge Statistisk Tabelværk vedrørende den civile Retspleje i Aarene 1891—95 har for Fyns Vedkommende (Odense og Svendborg Amter) Antallet af rejste Gældssager (derunder Udeblivessager) angaaende over 400 Kr. gennemsnitlig aarlig kun udgjort ca. 90, hvortil maa lægges nogle faa Ejendomssager samt en vis (ubestemmelig) Andel af Rubriken „de øvrige civile Sager“, hvilke for Fyn i alt gennemsnitlig aarlig have udgjort ca. 80. Hertil kan føjes, at ifølge Statistisk Aarvog 1897 er det samlede Antal Personer, der i Tiaaret 1885—94 ere domfældte for egentlige Forbrydelser, for Fyns Vedkommende 3,072 og for det øvrige Land 35,927, altsaa for Fyns Vedkommende knapt $\frac{1}{12}$ af Antallet for hele Landet.

*) Et enkelt Medlem af Kommissionen (*Thomsen*) finder det unødvendigt og utilraadeligt at ophæve den Forening i jurisdiktionel Henseende, der nu i omtrent 100 Aar har bestaaet mellem Fyn og de øvrige Øer.